

ת"פ 17813/01/10 - מדינת ישראל נגד אברהם לוי, טרייד אין סנטר, דוד צליבון, יצחק רחמים, יוסף זיגי, יהושע אשכנזי, יעקב קלדרון, ת ד, ו ד

בית משפט השלום ברחובות

29 דצמבר 2014

ת"פ 17813-01-10 מדינת ישראל נ' לוי ואח'

בפני כב' השופטת שרון קיסר

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. אברהם לוי
2. טרייד אין סנטר
3. דוד צליבון
4. יצחק רחמים
5. יוסף זיגי
6. יהושע אשכנזי
7. יעקב קלדרון
8. ת ד
9. ו ד

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד לירן חיים

ב"כ הנאשמים 8 ו- 9 עו"ד ששי גז

הנאשמים 8 ו-9 בעצמם

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

בעניינם של נאשמים 8-9

מבוא

עמוד 1

1. הנאשמים 8 ו-9 (להלן: "הנאשמים") הורשעו, לאחר ניהול הוכחות, בעבירה של מתן שוחד, לפי סעיף 291 לחוק העונשין.
2. על פי הכרעת הדין, הנאשמים עבדו בחברת אורדן (להלן: "אורדן"), שמכרה כלי רכב לנאשמת 2, והיו אמונים על העברת הבעלות של כלי הרכב שרכשה חברת אורדן מבעלות חברות הביטוח לבעלות סוחרים, להם מכרה את כלי הרכב.
נאשם 9 עסק בין היתר במכירת כלי רכב שנפגעו בתאונות דרכים ונרכשו על ידי אורדן, והיה גם מיופה כוח מטעמה לביצוע העברת בעלות של כלי רכב לרוכשים שונים. נאשמת 8 הייתה מנהלת המשרד בחברה.
3. לצורך ביצוע העברת בעלות על רכב, בהתאם ועל פי נהלי דואר ישראל, לפחות אחד מן הצדדים (המוכר או הקונה), צריך להתייצב בסניף הדואר, להזדהות בפני הפקיד באמצעות תעודת זהות, ולהציג לו את רישיון הרכב. במקרה שהצד השני לעסקה אינו מגיע, חייב, הצד שהתייצב בסניף הדואר, להציג ייפוי כוח ואת תעודת הזהות של הצד שלא הגיע, או לחלופין להציג אישור של עורך דין שזיהה אותו.
4. סוחרי רכב, להבדיל מאנשים פרטיים, מחויבים להגיע בעצמם לסניף הדואר ולא רשאים לבצע את ההעברה באמצעות מיופיי כוח. על כן, בהיות נאשמים 8 ו-9 סוחרי רכב, היה עליהם להתייצב בסניף הדואר לצורך בצוע כל אחת מהעברות הבעלות.
5. במועדים הרלוונטיים עבדה דניאלה אגאבאבה ז"ל (להלן: "דניאלה"), כפקידה בסניף הדואר בנחלת יהודה בראשון לציון. במסגרת תפקידה היא הייתה מוסמכת לבצע העברות בעלות על כלי רכב, והייתה עובדת ציבור כמשמעות המונח בחוק העונשין.
6. על פי הכרעת הדין, בעת שרכש יורם ריחני, עבור נאשמת 2 כלי רכב מאורדן, הנאשמים 8 ו-9 לא נהגו להתייצב בסניף הדואר לצורך העברת הבעלות על כלי הרכב, לנאשמת 2, בניגוד לנהלים. נאשמת 8 נהגה להעביר ליורם ריחני את הטפסים באמצעות פקס. יורם ריחני חתם עליהם במקום המיועד לחתימתו של נאשם 9, והעביר טפסים אלה לדניאלה. דניאלה העבירה את הבעלות על כלי הרכב, שלא בנוכחות הנאשמים 8 ו-9.
7. סוכם בין הנאשמים 8 ו-9 ובין יורם ריחני, כי עבור כל העברת בעלות לרכב, יעבירו הנאשמים ליורם ריחני, סכום של ₪ 19 נוספים על סכום האגרה הנדרשת לביצוע פעולת הרישום, וכי כך היא עשתה. הנאשמים 8 ו-9 לא פגשו בדניאלה, או היו בקשר ישיר עימה.
8. בשיטה זו, הועברה בעלות על 1,409 כלי רכב.
9. לאחר מתן הכרעת הדין, הגיעו הצדדים להסדר טיעון לעניין העונש, לפיו, לאחר קבלת חוות דעת הממונה על עבודות שירות בעניינם של שני הנאשמים, יוטלו על כל אחד מהנאשמים העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות; מאסר על תנאי; וקנס כספי בסך 10,000 שישולם חודש ימים מיום מתן גזר הדין.

טענות הצדדים

10. המאשימה הדגישה את החומרה הרבה שבביצוע עבירת שוחד, ואת העובדה שהמעשים בוצעו מספר רב ביותר של פעמים. עם זאת לקולא ציין התובע את הזמן הרב שנוהל התיק בשל כך שעניינם של שני נאשמים אלה הצטרף לפרשה מורכבת ורחבת היקף, כאשר לולא כן היה מסתיים תוך זמן קצר. כן ציין את נסיבותיהם האישיות המיוחדות מאד של הנאשמים ואת העובדה כי הם נעדרי עבר פלילי.
11. הסנגור הדגיש את נסיבותיהם האישיות המיוחדות של כל אחד מהנאשמים. לעניין נאשם 9 ציין כי הנאשם סובל מבעיות בריאותיות ונפשיות, וכי הוא נפגע בין היתר מהלם קרב והוא בעל נכות של 60 אחוזים. כן ציין כי מדובר באדם נורמטיבי וחיובי, כי הוא שליח ציבור במשך שנים בבית כנסת, אב לילדים וסב ל-10 נכדים.
- בעניינה של הנאשמת 8 ציין כי אף היא סובלת מבעיות בריאותיות, כי היא חלתה במחלת הפוליו בילדותה דבר שפוגע בבריאותה עד היום והיא מטפלת באחותה שסובלת מפגור שכלי ומשמשת כאפוטרופסית שלה. עובדה זו פגעה באיכות חייה במידה רבה.
- הסנגור הדגיש עוד את הזמן הרב שחלף מביצוע העבירה, וטען כי יש לזקוף לטובת הנאשמים את העובדה כי ניהול ההליך נמשך זמן רב, שכן עניינם נכרך בפרשה הגדולה והמורכבת של יתר הנאשמים, ולולא כן עניינם היה מסתיים תוך זמן קצר ביותר.
- הסנגור הוסיף כי הנאשמים לא היו מודעים לפליליות המעשה ולעובדה כי מדובר בשוחד שכן מדובר בעבירה ובנסיבות עמומות.
12. נאשמת 8 בדברה האחרון הביעה חרטה על מעשיה וציינה כי לא הבינה את משמעות מעשיה.
- נאשם 9 לא הוסיף בשל מצבו במהלך הדיון, אולם הסנגור ציין כי אף הוא מצטער על מעשיו.

דין והכרעה

13. העיקרון המנחה בענישה, בהתאם לסעיף 40ב' לחוק העונשין, הוא עיקרון ההלימה. בקביעת מתחם העונש ההולם את מעשי העבירה אותה ביצעו הנאשמים, בהתאם לעקרון הקבוע בסעיף 40ג' לחוק העונשין, יש להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.
14. במקרה דנן, **הערך החברתי** אשר נפגע הינו הגנה על תקינות פעולתו של השירות הציבורי, והוא נפגע במידה רבה שכן הוא נעשה פעמים רבות ובאופן שיטתי.
15. עבירות שוחד הן עבירות חמורות ביותר, ויש בהן כדי להשחית את מידות עובדי הציבור ומערכת המנהל הציבורי ולפגוע באמון הציבור.

יפים לעניין זה דברי כב' שופט א' א' לוי בע"פ 5083/08 בניזרי נ' מדינת ישראל (מיום 24.6.09):

"כך לדוגמה הודגש בע"פ 150/88 לושי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(2) 650, 660 (1988), כי 'עבירת השוחד מטבעה גורמת להשחתת מידות במינהל הציבורי... כאן גובר האינטרס הציבורי, שעליו מצווה בית המשפט לשמור'. ובע"פ 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, פ"ד כז(2) 610, 613 (1973) נאמר, כי 'הסכנה לדמותו של השירות הציבורי ולאפיה של החברה בישראל היא כה גדולה, עד שאין להירתע מנקיטת אמצעי ענישה קשים ומורגשים היטב כלפי כל מי שעולה על דרך השוחד - אם כנותן, אם כלוקח או כמבקש ואם כמתווך".

עוד ראו את שנקבע אודות החומרה שבעבירת **מתן השוחד** בפרט, ברע"פ 5905/98 רונן נ' מדינת ישראל, פ"ד נג(1) 728 (1999):

"מעשה השוחד הינו מעשה חמור מאין כמוהו. יש בו כדי להשחית את מערכת המינהל הציבורי, ולהסיטה לפעול שלא על-פי קריטריונים ענייניים, לא על-פי הנורמות הראויות למינהל ציבורי תקין ולא על-פי חוק. מעשה השוחד משחית את מידות עובדי הציבור ופוגע ברקמה העדינה של מערכת היחסים בין הפרט לבין עובדי הציבור, המושתתת על הגינות, ענייניות, אי-משוא פנים, שוויון ועוד. הוא נוגס בתשתית המבנה החברתי; הוא פוגע באמון הציבור במינהל שהוא יסוד הכרחי לקיומה של חברה תקינה. אומר השופט ברנזון בע"פ 341/73 מדינת ישראל נ' ויטה, בעמ' 612:

"המציע שוחד מיזמתו, בלי שנדרש לתת על-ידי עובד הציבור, חטאו גדול ואולי כפול. לא זו בלבד שהוא עובר עבירה חמורה, אלא שהוא גם מבקש להדיח את עובד הציבור למעול בתפקידו למענו ולטובתו. אם לא יהיו מפתים, לא יהיו מתפתים, ואם לא יהיו נותנים, לא יהיו גם מקבלים או מבקשים. השוחד הוא כמו סרטן בגוף החברתי-ציבורי, ואם אין מצליחים לעצור בעדו בצעדי הראשונים, הוא עלול להתפשט במהירות לכל עבר ולהרוס כל חלקה טובה שנותרה בשירות הציבורי" (ההדגשה שלי - ט' ש' כ').

16. בנוסף, יש לשקול לחומרה את העובדה שהנאשמים ביצעו את העבירה פעמים רבות, בצוותא חדא, לאחר תכנון, ובאופן שיטתי.

17. עם זאת, לקולא יש לשקול את נסיבותיהם האישיות הקשות של הנאשמים, שנתמכו במסמכים שהוגשו לעיוני; את העובדה כי בסופו של יום לקחו אחריות על מעשיהם; כי לנאשמים אין עבר פלילי; את חלוקת הזמן הרב ממועד ביצוע העבירה; ואת העובדה כי ניהול ההליך ארך זמן רב מאד בשל כך שעניינם של הנאשמים הצטרף לפרשה מורכבת ורחבת ההיקף, שלולא כן ההליך היה מסתיים תוך חודשים ספורים.

18. לאחר ששקלתי את כל האמור לעיל החלטתי לכבד את הסדר הטיעון בהיותו סביר לטעמי.

19. לפיכך, אני גוזרת על כל אחד מהנאשמים את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות.

נאשמת 8 תבצע את עבודות השירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות בבית חולים תל השומר במרכז הרפואי שיבא תל-אביב יפו, חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות.

תחילת ריצוי עבודות השירות ביום 12.4.2015.

נאשם 9 יבצע את עבודות השירות בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות בשווים פ"ת ברחוב בן ציון גליס 34, סגולה, פתח תקווה, חמישה ימים בשבוע, 8.5 שעות עבודה יומיות.

תחילת ריצוי עבודות השירות ביום 3.2.2015.

ב. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי הוא שהנאשמים לא יעברו את העבירה בה הורשעו, לרבות ניסיון או סיוע לעבירה זו.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 100 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך חודש מהיום.

זכות ערעור כחוק.

ניתנה והודעה היום ז' טבת תשע"ה, 29/12/2014 במעמד הנוכחים.

שרון קיסר , שופטת

קלדנית: איילת

הוקלדעלידיאיילתסוסן